

Projektu īstenošanas un uzraudzības nosacījumi

*Emīls Pūlmanis
Valsts reģionālās attīstības aģentūra
Projektu ieviešanas un uzraudzības departaments
2010.gada 3.septembrī*

līdzfinansē
Eiropas Savienība

Projekta finansēšanas kārtība

- Projektam paredzēts veikt šādus maksājumus:
 - avansa maksājumu (*ja pieejams finansējums valsts budžetā*);
 - starpposma maksājumu(s);
 - noslēguma maksājumu.
- Ja finansējuma saņēmējs saņem avansa maksājumu, finansējuma saņēmējam jāatver atsevišķs konts Valsts kasē un īstenojot projektu, visi projekta **īstenošanas** maksājumi jāveic tikai no šī konta līdzekļiem.
- “Pašfinansēšanās” shēma.

Izmaiņas projektā

- Pēc vienošanās noslēgšanas visas izmaiņas, kas skar projekta īstenošanu, finansējuma saņēmējs saskaņo ar VRAA.
- Ja izmaiņas skar projekta mērķi, sasniedzamos uzraudzības rādītājus vai īstenošanas termiņus, VRAA izmaiņas saskaņo ar RAPLM.
- Ja izmaiņas neattiecas uz finansējuma saņēmēja pamatdatiem, finansējuma saņēmējs iestādei, kas pieņēmusi lēmumu par projekta apstiprināšanu, iesniedz grozījumu pieprasījumu un pielikumā pievieno:
 - 1) iesniegumu, kurā norāda plānotās izmaiņas un pamato šo izmaiņu nepieciešamību;
 - 2) precizēto projekta iesnieguma veidlapas vai precizētās projekta pielikuma sadaļu;
 - 3) dokumentus, kas pamato pieprasītos grozījumus.

Uzraudzības pasākumi I

- VRAA atbilstoši normatīvo aktu prasībām un vienošanās par projekta īstenošanu noteiktajam deleģējumam veic izlases veida pārbaudes projekta īstenošanas vietā.
- Izlases veida pārbaudes mērķis ir pārlicināties, vai projekts tiek īstenots atbilstoši noslēgtās vienošanās noteikumiem un normatīvo aktu prasībām un izdevumi, kas pretendē uz atmaksu no ERAF līdzekļiem, ir faktiski veikti.
- Katram projektam tā īstenošanas laikā tiek veikta vismaz viena pārbaude.
- Piecu gadu laikā pēc projekta pabeigšanas, bet ne agrāk kā otrajā gadā, katrā projektā tiek veikta vismaz viena pēcmaksājumu pārbaude.

Uzraudzības pasākumi II

- Pamatojoties uz pārbaudē konstatētajiem faktiem, VRAA pieņem pārbaudes slēdzienu un par to informē finansējuma saņēmēju, nosūtot pārbaudes ziņojumu.
- Slēdziens var būt pozitīvs, ar iebildumiem vai negatīvs. Ja pieņemtais slēdziens ir ar iebildumiem vai negatīvs, VRAA finansējuma saņēmējam nosaka termiņu konstatēto trūkumu vai neatbilstību novēršanai.

Uzraudzības pasākumi III

- Lai nodrošinātu izsekojamību projekta īstenošanas progresam, kā arī piecu gadu perioda uzraudzību pēc projekta pabeigšanas, finansējuma saņēmējs VRAA iesniedz divu veida pārskatus:
 - Sākot ar vienošanās noslēgšanas dienu vienreiz pusgadā ir jāiesniedz Projekta progresa pārskatu. Progresa pārskats ir jāiesniedz līdz nākamā pusgada pirmā mēneša 15. datumam. Pirms projekta noslēguma maksājuma saņemšanas, projekta progresa pārskats tiek iesniegts kopā ar maksājuma pieprasījumu.
 - Projekta pēcieviešanas pārskatu iesniedz 5 gadu periodā pēc noslēguma maksājuma veikšanas. Par kārtējo gadu pārskats tiek iesniegts ne vēlāk kā līdz nākamā gada 20.maijam.

Citi nosacījumi I

• Kā citus būtiskākos nosacījumus, kurus finansējuma saņēmējam jāievēro īstenojot projektu, var minēt:

- pienākumu izsludināt pirmo publiskā iepirkuma procedūru ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc vienošanās par projekta īstenošanu noslēgšanas;
- pienākumu īstenot projektu ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim;
- pienākumu uzglabāt ar projekta ieviešanu saistīto dokumentu oriģinālus līdz 2021.gada 31.decembrim;
- ja finansējuma saņēmējs līdzfinansē projektu no kredīta līdzekļiem, tas 5 darba dienu laikā pēc attiecīgā projekta aizdevuma līguma noslēgšanas iesniedz sadarbības iestādē paziņojumu par saņemto aizdevumu un aizdevuma līguma kopiju.

Citi nosacījumi II

Kā citus būtiskākos nosacījumus, kurus finansējuma saņēmējam jāievēro īstenojot projektu, var minēt:

- pienākums 6 mēnešu laikā no avansa izmaksas brīža iesniegt maksājuma ieprasījumu par visu piešķirto avansa summu;
- pienākums 5 darba dienu laikā no Vienošanās noslēgšanas VRAA iesniegt Iepirkumu plānu.

Īstenošanas aktuālie jautājumi I

- Projekta īstenošanai jānodrošina horizontālo prioritāšu ievērošana.
- Projekta īstenošanai jāievēro vizuālās identitātes vadlīnijas.
- Iepirkuma plāna sagatavošana un saskaņošana.
- Izmaiņas tehniskajos projektos.
- Neparedzētie darbi – papildus darbi un jaunas izdevumu pozīcijas projekta budžetā.

Īstenošanas aktuālie jautājumi II

- Projekta īstenošanas rezultatīvie rādītāji / auditējamās vērtības.
- Aizņēmuma atmaksas kārtība – attiecināmās un neattiecināmās izmaksas.
- Maksājuma pieprasījumā iekļaujamā informācija, izmaksu dokumentēšana.
- Projektu ieviešanā konstatētie raksturīgākie iepirkuma pārkāpumi.

Projektu ieviešanā konstatētie raksturīgākie iepirkuma pārkāpumi

- Iepirkuma priekšmeta nepamatota sadalīšana, kuras rezultātā konstatē neatbilstību publicitātes procedūrām.
- Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa, nepareizi piemērojot sarunu procedūru.
- Iepirkuma procedūrā ir iekļauti nelikumīgi pretendentu atlases un/vai vērtēšanas kritēriji.
- Būtiskas pārmaiņas iepirkuma līgumā.

Iepirkuma priekšmeta nepamatota sadalīšana I

- Iepirkuma priekšmeta nepamatota sadalīšana (Publisko iepirkumu likuma 9.pants ceturtajā daļā noteikts aizliegums iepirkuma priekšmetu dalīt daļās, lai izvairītos no attiecīgās iepirkuma procedūras piemērošanas):
 - plānojot iepirkumu, jāņem vērā visi projekta ietvaros paredzētie iepirkumi;
 - Publisko iepirkumu likums nenosauc konkrētus kritērijus, pēc kādiem pasūtītājam ir jāvadās, lemjot par iepirkumu apvienošanu vai dalīšanu, bet uzsver, ka pasūtītājam jāizvērtē preču funkcionālā vai tehniskā līdzība, piegādes termiņi, kā arī iespējamo pretendentu loks.
- Jauns iepirkums, ja projekta īstenošanas laikā radusies finanšu ekonomija.

Iepirkuma priekšmeta nepamatota sadalīšana II

Finansu korekcija

- Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas, nenodrošinot atbilstību Eiropas Komisijas publiskā iepirkuma direktīvās noteiktajām publicitātes prasībām. Šis ir būtisks Kopienas noteikumu pārkāpums. Finansu korekcija 100% apmērā no iepirkuma līguma summas.

Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa, nepareizi piemērojot sarunu procedūru I

- Sarunu procedūra atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 63.panta pirmās daļas 3.punktam:
 - sarunu procedūra tiek veikta neparedzamu ārkārtas apstākļu rezultātā (jāpierāda šādu apstākļu iestāšanos, sarunu procedūra jāveic uzreiz, lai novērstu ārkārtas apstākļu sekas, finansējuma saņēmējs mēdz atsaukties uz šo apstākli gadījumos, kad no ārkārtas apstākļu iestāšanās brīža līdz līguma noslēgšanai ir pagājuši vairāki mēneši).
- Sarunu procedūra atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturrtās daļas 1.punktam:
 - papildu darbi, kas radušies neparedzētu apstākļu dēļ, ja pasūtītājam ir nepieciešami papildu būvdarbi vai pakalpojumi, kuri sākotnēji netika iekļauti līgumā vai būvniecības projektā, bet kuri neparedzamu apstākļu dēļ kļuvuši nepieciešami iepriekš noslēgtā līguma izpildei, un tiek ievēroti šādi nosacījumi:

Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa, nepareizi piemērojot sarunu procedūru II

- kopējā līgumcena papildu iepirkuma līgumos nepārsniedz 50 procentus no iepriekš noslēgtā līguma līgumcenas (nosakot paredzamo papildu darbu līgumcenu ņem vērā tikai papildu darbu apjomu un to izmaksas, neatņemot izslēdzamo darbu izmaksas);
- nepieciešamos papildu būvdarbus veic vai pakalpojumus sniedz iepriekš noslēgtā līguma izpildītājs;
- papildu būvdarbus vai pakalpojumus nevar:
 - tehniski vai ekonomiski nodalīt no iepriekš noslēgtajā līgumā paredzētajiem būvdarbiem
vai
 - pakalpojumiem, neradot ievērojamas grūtības pasūtītājam, vai arī papildu būvdarbi vai pakalpojumi ir būtiski nepieciešami iepriekš noslēgtā līguma izpildei, kaut arī tos iespējams nodalīt no šajā līgumā paredzēto būvdarbu izpildes vai pakalpojumu sniegšanas.

Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa, nepareizi piemērojot sarunu procedūru III

- Papildu darbu veikšanai ir nepieciešams saskaņojums: ja paredzamā līgumcena:
 - pārsniedz 120 000 latu – ar IUB;
 - no 10 000 – 120 000 latiem – ar VRAA.
- Pirms veikt procedūru ir nepieciešams iesniegt precizētu iepirkuma plānu un pamatojumu procedūras izvēlei:
 - vēršam uzmanību, ka atsauce uz Publisko iepirkumu likumā 63.panta ceturtās daļas 1.punktā nosauktajiem nosacījumiem vai to vienkārša citēšana nav uzskatāma par pietiekamu pierādījumu;
 - izvēlēties vienu pamatojumu, piemēram, tehnisku iemeslu dēļ darbus nevar nodalīt (izvēlieties vairākus pamatojumus tikai gadījumos, ja darbu raksturs ir dažāds) un to detalizēti pamatojiet.

Finansu korekcija

- Tiek piemērota finansu korekcija 100% apmērā no iepirkuma līguma summas.

Iepirkuma procedūrā ir iekļauti nelikumīgi pretendentu atlases un/vai vērtēšanas kritēriji I

Gadījumi, kad atsevišķi pretendenti ir atturēti no pretendēšanas uz iepirkumu paziņojumā par līgumu vai iepirkuma dokumentācijā dēļ nelikumīgi iekļautiem ierobežojumiem .

- Tipiskākie pārkāpumu gadījumi:
 - konkursa nolikumā kā viens no kritērijiem tika noteikts, ka piedāvātajiem ekspertiem nepieciešama pieredze darbā Latvijā. Šādu kritēriju uzskata par diskriminējošu un brīvas konkurences ierobežojošu. Jābūt iespējai pieteikties visiem pretendentiem atbilstoši iepirkuma priekšmeta būtībai;
 - iepirkuma dokumentācijā tiek prasīts iesniegt Latvijas Republikas Būvkomersanta reģistrācijas apliecību, tādējādi diskriminējot ārvalstu pretendentus;

Iepirkuma procedūrā ir iekļauti nelikumīgi pretendentu atlases un/vai vērtēšanas kritēriji II

- prasības pretendenta saimnieciskajam un finansiālajam stāvoklim, piemēram, pretendenta vidējam apgrozījumam pēdējo trīs gadu laikā 3 reizes jāpārsniedz piedāvāto līgumcenu (nevar vairs izvirzīt prasības pretendenta apgrozījumam 3 reizes, prasībai ir jābūt samērīgai un pasūtītājam ir jāspēj pamatot prasības izvēli).

Finansu korekcija

- Korekcija tiek piemērota no līguma vērtības. Finansu korekcija 100% apmērā no iepirkuma līguma summas tiek piemērota visnopietnākajos gadījumos, kad kāds no pretendentiem tiek izslēgts ar nodomu (var piemērot 10% vai 25% - vērtē sekas).

Būtiskas pārmaiņas iepirkuma līgumā I

- Pasūtītājs nav tiesīgs līguma izpildes laikā grozīt paziņojumā par līgumu (uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu) noteiktās būtiskās prasības, ja vien šāda iespēja, kā arī precīzi nosacījumi nav atrunāti paziņojumā par līgumu (uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu) (*EKT lieta C-496/99*).
- Jebkurus būtiskus līguma piešķiršanas nosacījumu grozījumus jāuzskata par līdzvērtīgiem jauna līguma noslēgšanai, kam jāpiemēro jauna iepirkuma procedūra.
- Par būtiskiem līguma piešķiršanas nosacījumu grozījumiem uzskatāmi tādi grozījumi:
 - kuri, ja tie būtu iekļauti paziņojumā (uzaicinājumā), varētu radīt iespēju pretendentiem iesniegt būtiski atšķirīgu piedāvājumu;
 - kuri, ja tie būtu iekļauti paziņojumā (uzaicinājumā), varētu mainīt ieinteresēto uzņēmēju loku;
 - kuri varētu mainīt līguma ekonomisko līdzsvaru par labu pasūtītājam vai tā līguma partnerim.

Būtiskas pārmaiņas iepirkuma līgumā II

- Piemēri:
 - izslēdzot noteiktus būvdarbus no tehniskās specifikācijas, pārvērtējot visus piedāvājumus par uzvarētāju tiktu atzīts pretendents ar otru zemāko cenu, jo tieši izslēgtajos darbos tā piedāvājums ir bijis dārgāks salīdzinājumā ar esošo uzvarētāju;
 - pēc līguma noslēgšanas tiek būtiski mainīta līguma samaksas kārtība – sākotnēji paredzēts būvdarbu veicēja 100 % priekš finansējums, ar grozījumiem tiek paredzēts avanss 40 % apmērā no līguma summas.
- Līguma grozīšanas nosacījumi ir pieņemami, ja:
 - tie precīzi identificē apstākļus un nosacījumus, pie kuriem var tikt izdarītas līguma korekcijas;
 - ir pietiekami skaidri, lai ļautu piegādātājiem interpretēt tos līdzīgā veidā.

Finansu korekcija

- Tiek piemērota finansu korekcija no 25 - 100% apmērā no iepirkuma līguma summas.

Kontaktinformācija

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

Elizabetes iela 19

Rīga, LV-1010

tālrunis - 67079000

e-pasts: info@vraa.gov.lv

www.vraa.gov.lv

Paldies par uzmanību!